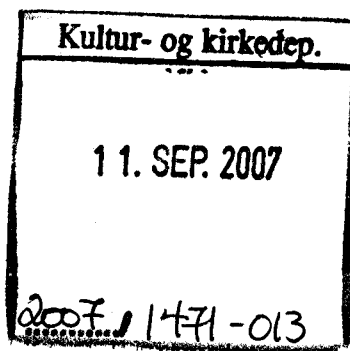

Ultima

Kongensgate 4
NO-0153 Oslo

T +47 2242 1890
F. +47 2242 4218

geir@ultima.no
www.ultima.no

Oslo, 10.september, 2007

HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til brev fra Kultur- og kirkedepartementet datert 22.06.07 der det bes om en uttalelse vedrørende institusjonens knutepunktstatus.

Vi har lest notatet og har følgende kommentarer:

GENERELT

Vi finner det rimelig at knutepunktinstitusjonene med jevne mellomrom blir vurdert i forhold til ulike kriterier for å se om virksomheten svarer på de oppgaver den var tiltenkt. I forbindelse med lesningen av tidligere utredninger - herunder Kulturrådets vurderinger av ulike kunstinstitusjoner - har det imidlertid slått oss i hvor liten grad utredningsarbeidet har fått konsekvens, samtidig som vi synes det har vært benyttet uhen-siktsmessig mye ressurser på å utrede små institusjoner, mens de store institusjonene langt sjeldnere har vært analysert på samme måte. Det kan med andre ord virke som om utredningsredskapet i større grad har vært benyttet for å opprettholde status quo enn for å stimulere til nytenkning. Vi håper ikke det er tilfelle i denne sammenheng, at man tvert imot ønsker å anspore institusjonene til å forbedre seg, snarere enn forsvare seg.

Som KKD vil vite, har Ultima samhandling med 18 kunstinstitusjoner som sin forutsetning. Det statlige tilskuddet til Ultimas virksomhet er så vidt lavt at Ultima aldri kunne gjennomført en festival på det nivå og av det omfang som festivalen i dag har, om det ikke var for et tett samarbeid både nasjonalt og internasjonalt.

Vi benytter bl.a. festivalens internasjonale nettverk til å skaffe bestillingsverk fra utenlandske komponister til norske ensembler og musikere, og vice versa – skaffer bestillingsverk og oppdrag for norske kunstnere i internasjonale sammenhenger.

Ultimas direktør brukes også som diskusjonspartner av norske ambassader rundt om i verden, senest i år av ambasadene i Hanoi, Singapore, Roma og Den Haag, i spørsmål som angår profilering av norsk musikk internasjonalt.

Den statsbevilgning som Ultima har mottatt de siste år, i størrelsesorden 3.6 mill NOK (2007) gir ikke rom for mer enn vilkårlig oppfølging av disse. Ultimadirektørens totale reisebudsjett er kr 60.000 pr år, og det sier seg selv at det ikke gir rom for særlig mye rådgivning, når man tar i betraktning at direktørens viktigste oppgave er å lage festival-

programmet. Nå sier riktignok departementet i sitt brev at det ikke er finansiering som er det viktigste med knutepunktstatusen, men det kan ut i fra vårt ståsted synes som om man må differensiere noe mer mellom store og små institusjoner i denne sammenheng.

KRITERIER FOR KNUTEPUNKTOPPDRAK – EN KOMMENTAR

I departementets brev heter det innledningsvis at knutepunktinstitusjonene må ha en klar regional og lokal forankring og samtidig må påta seg et nasjonalt ansvar for sin genre.

Vi vil bemerke at vi gjerne tar på oss et nasjonalt ansvar for samtidsmusikken. Det innebærer bl.a. å forstå Ultima som en (inter-)nasjonal scene, som aktører fra Bodø, Bergen og Halden kan ha mulighet til å presentere seg på. Dette er et ansvar vi har tatt gjennom mange år allerede, men uten at det har kommet noen ekstra ressurser til oss for å gjøre det. Det har bare blitt en konsekvens av at Ultima har et nasjonalt og internasjonalt nettverk, som mange aktører ønsker å komme i kontakt med.

I presiseringen av mandatet sies det at institusjonene vil bli vurdert i henhold til de generelle målene for kulturområdet.

”Kunstnerisk aktivitet” vil i denne sammenheng kunne forstås på flere måter:

- a) kvalitativt – holder virksomheten et forventet nivå?
- b) kvantitativt – er virksomheten riktig dimensjonert?
- c) publikumsutvikling – når vi et stort nok publikum?

For oss som arbeider med moderne kunst vil det alltid være kunstverket selv som står i sentrum. Formidlingen av kunstverket, som er vår oppgave, kan bare lykkes når produksjonsbetingelsene rundt verket er optimale, når komponist og utøvere sammen har fått anledning til å fordype seg i verket og gitt det den best mulige tolkning.

Dette er en oppgave som har dessverre har liten offentlig interesse. Ikke desto mindre er den av største betydning for videreføringen av et høyt kompetansenivå hos dagens musikere og andre utøvende kunstnere, så vel som hos komponistene som skal ta med seg erfaringene inn i nye verk.

Det andre målkriteriet er ”Utvikling av kunstnerisk kvalitet og egenart”. Vi finner det for så vidt uproblematisk å kreve kunstnerisk kvalitet og egenart av institusjoner som finansieres over statsbudsjettet. Langt verre er det å definere hvordan det oppnås og måles. Fra et norsk perspektiv kan det for eksempel være ”egenart” å ha en høy internasjonal profil (”en deltaker på internasjonalt nivå”), mens det fra et internasjonalt ståsted utvilsomt vil kunne være mer interessant å vurdere vårt kunstlivs egenart ut i fra nasjonale eller lokalt forankrede egenproduksjoner eller estetiske preferanser. ”Egenart” er derfor ikke noe verdinøytralt begrep, akkurat som ”kvalitet” ikke er det.

Når det gjelder punktet om ressursutnyttelse er dette et naturlig kriterium, men igjen inneholder det problematiske størrelser. Fra vårt ståsted er det for eksempel ikke noen sammenheng mellom at en produksjon er dyr og god eller billig og dårlig. Vår virksomhet har synergier som en kjerneverdi, og forsøker derfor allerede å anpasse virksomheten ut i fra de kunstneriske og materielle ressursene som finnes i vårt nettverk.

Vi vil ta for oss de neste punktene som settes opp som krav:

”Kunstnerisk ledende innenfor sin sjanger”

Det antas at knutepunktinstitusjonene vil ha status å være kunstnerisk ledende innenfor sin genre. Vårt svar til det er at det er en hyggelig målsetning, men genrene behandles

så ulikt at det blir som å sammenlikne helt ulike størrelser.

Dersom det er politisk vilje til å oppruste ressursene rundt samtidsmusikken, og dersom det blir definert slik at Ultima er den organisasjon som skal settes i stand til gjennomføre dette, så skal vi selvsagt ta på oss den oppgaven.

"Kompetansesenter for regionalt kulturliv"

Etter kapasitet bistår vi likevel andre institusjoner med kompetanse og nettverk når det er ønske om det fra institusjonen selv. Dette har bl.a. Ultimas direktør gjort i forbindelse med omorganiseringen av Nordlands Musikkfestuke i de siste tre år, foruten de løpende råd som gis til ensembler og institusjoner over hele landet.

Det kan her nevnes arbeid med og for Bodø Sinfonietta, Oslo Sinfonietta, Det Norske Solistkor og Borealisfestivalen bare innenfor de siste tre år, i tillegg til den løpende kontakt med alle Ultimas medlemmer. Her har vi bl.a. sørget for forslag til komponister og finansiering av bestillingsverk for Oslofilharmonien, Oslo Sinfonietta, BIT20 Ensemble, Kringkastingsorkesteret og SISU Slagverksensemble foruten formidling av disse og andre norske kunstnere til internasjonale partnere.

"Publikumsrettede tiltak gjennom året"

Dette er noe vi også ønsker oss ressurser til, og som vi tror vil kunne ha betydning for å bygge et mer stabilt forhold til ulike publikumsgrupper. Å bygge en merkevare av en festival i dag er vanskelig nok, i kamp med langt mer kommersielle krefter. Det vil kunne være av interesse for institusjonen og alle partnere å kunne gjøre noe langtidsrettet som kan komme publikum i regionen til gode gjennom andre deler av året.

Det er selvsagt også andre momenter som kan diskuteres i en slik gjennomgang av institusjonene, ikke minst med utgangspunkt i hva slags prosess dette skal være. Her vil vi minne om problemstillingene som ble reist innledningsvis, og egentlig be om en differensiering i omfanget utfra hvilke ressurser institusjonen selv besitter, slik at en vurdering tar høyde for virksomhetens **mulighet** til å nå – eventuelt ikke nå – de ambisiøse mål som strekes opp for den.

Med vennlig hilsen

Geir Johnson
Direktør